

הצעה לפעילות בכיתה בנושא מדיניות רווחה

ברייתא דף ח ע"ב עמ' 51 - 55

בעיון בגמ' בעמ' 53 טוען הרב אריאל שגישת התורה תומכת במדיניות רווחה במדינה.
בהערה 2 מובאת הגדרה למדינת רווחה.
זו הזדמנות טובה לבחון את המתרחש במדינת ישראל.
שאלו את התלמידים האם לדעתם מדינת ישראל מנהיגה מדיניות רווחה?
כיצד צריכה לבוא לידי ביטוי מדיניות רווחה?
בררו איתם במה באה לידי ביטוי מדיניות זו בישראל [תחומים, מוסדות, חוקים]?
האם יש מה לשפר?

שלב ב'

חלקו את הכיתה ל-3 קבוצות. בקשו מכל קבוצה לבדוק בבית אחד מהנושאים הבאים:

- א. ביטוח בריאות חובה
- ב. חוק שכר מינימום
- ג. חוק חינוך חובה חנם

לגבי כל נושא יש לבחון את השאלות האלה:

- א. איזה מנגנון פועל במדינה בעניין זה?
- ב. כיצד הדבר תורם לרווחה?

בשיעור הבא נציג אחד מכל קבוצה יציג בפני הכיתה את הנושא ויתקיים דיון כללי על הקשר בין הנושאים שהועלו לבין הגמרא [האם הגמרא תומכת בכך? האם זו הרחבה של הגמרא? האם יש נושאים נוספים שראוי לטפל בהם למען הרווחה?].

להעשרה:

אנו מצרפים כאן שני שירים המבטאים את תחושת המצוקה ואובדן הכבוד של אנשים המצויים בעוני ובפער חברתי גדול ביחס לחברה.
מדיניות הרווחה נועדה לצמצם פערים אלה.
אפשר להיעזר בשירים אלה לצורך הפעלות שונות.

שיר של ילדה בת 12

זה שיר עם הרבה לא
בכיתי אתמול בגללו
המורה אמרה לי וגם לו
כל אחד יצייר את אתמולו

רציתי את מכחולו
כי לו יש ולי לא
נותנים לו עולם ומלואו
עשיר הוא הבית שלו

קינאתי נורא בגיל שלו
שמילא את הדף כולו
ואני ישבתי מולו
וכשביקשתי הוא אמר לא

וכך ראיתי אצלו
כיצד רץ ורץ מכחולו
אתמולי לא צויר ואתמולו
מילא את הדף בכל גודלו

אכן שפר גורלו
לאביו בית החרושת כולו
ואבי אוהבי בגילו
בסך הכל עובד בשבילו

מיליונים / מילים ולחן: אתי אנקרי

אני יודעת שהכסף לא כל כך חשוב
 אם הלך הוא יום אחד ישוב.
 אני יודעת שאתה יודע שאני יודעת
 שלחשוב עליו זה סתם בזבוז
 של זמן שעובר עלינו, גם בלעדיו הוא יזוז.

אני יודעת שאתה יודע שאני יודעת
 שאני לא יודעת כלום,
 אבל מישהו היום דרך עלי
 ואני לא יכולה לקום.

אני יודעת שאתה יודע -
 השתכרתי החודש לא רע
 ובכל זאת הם הגיעו
 להוציא לפועל אצלי בדירה.

לקחו את ת'טלויזיה, ת'ארון, ת'מגירה
 שפכו את מה שבתוכה.
 אני יודעת שזה לא צודק
 ואין לי הוכחה.

ניסיתי להגיד שהמיסים
 הורגים כל היגיון
 והם אמרו לי שהם לא גונבים,
 הם לוקחים ברשיון.

אני יודעת שאתה יודע שאני יודעת
 שאני לא יודעת כלום,
 אבל איך שזה קרה לי
 לא יכולתי לקום.

יש כמוני מיליונים
 מתגלגלים ברחובות.
 יש כמוני מיליונים
 בכל מיני צורות.

יש כמוני מיליונים,
 אנשים בני תמותה,
 בלי כסף,
 לא שווים פרוטה.

אני יודעת שהבראות חשובה
 יותר מכסף הרבה יותר
 ועל אהבה אין מה לדבר
 אסור בשום פנים ואופן לוותר.

אני יודעת יש חובות מגלגלים
 מתגלגלים עלינו ביקום,
 אז אם היום נפלתי
 אולי מחר אני אקום.

אני יודעת שאתה יודע שאני יודעת
 שאני לא יודעת כלום,
 אבל מישהו היום דרך עלי
 ואני לא יכולה לקום.

יש כמוני מיליונים
 מתגלגלים ברחובות.
 יש כמוני מיליונים
 בכל מיני צורות.

יש כמוני מיליונים,
 אנשים בני תמותה,
 בלי כסף,
 לא שווים פרוטה.

אתה זוכר את סוזן הבכירה מהבנק
 נתנה לי הרבה אהבה,
 בעיקר הפשטות הקסימה אותה,
 נגעתי לליבה.

זה לקח לה קצת זמן לתפוס את העניין,
 לשנות את הגישה שלה אלי.
 היא הבינה שאין לי מזומן
 והפשיטה את כבודי מעלי.

אתה יודע שאני יודעת שאתה יודע
 שאני לא יודעת כלום.
 ממרומי מעלתה
 לא יכולתי לקום.

יש כמוני מיליונים
 מתגלגלים ברחובות.
 יש כמוני מיליונים
 בכל מיני צורות.

יש כמוני מיליונים,
 אנשים בני תמותה,
 בלי כסף,
 לא שווים פרוטה.
 היום זה אני, מחר זה אתה.
 בלי כסף... לא שווים פרוטה.

הלכה
 כבוד האדם
 מוסר
 חביב אדם
 עם חופשי
 דמוקרטיה
 דינא דמלכותא
 תורה ומצוות
 חופש הביטוי
 שבע מצוות
 חירות
 צדק חברתי
 הכרעת הרוב
 ראשית צמיחת
 צלם א-להים
 סובלנות
 זכויות האדם
 שוויון